

MARIANNE EN THEO HOOGSTRAATEN

LUKT HET EEN JONGE VROUW OM HAARZELF EN HAAR KIND
IN LEVEN TE HOUDEN ALS HET SCHIP STRANDT?

EVENBEELD

DE CRIME COMPAGNIE

MARIANNE EN THEO HOOGSTRAATEN

Evenbeeld

DE CRIME COMPAGNIE

CRÈME DE LA CRIME

©2013 Marianne en Theo Hoogstraaten

Omslagontwerp: Cunera Joosten

Boekverzorging: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

Foto omslag: © Fotograaf Heike Suhre

Haar/make-up: Nanette Montizaan

Model: Kirsten Diks

ISBN 978 94 6109 114 7

NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Proloog

Ze waren weg en ik leefde nog. Even vroeg ik me af of ik daar blij om moest zijn. Ze hadden me dieper dan tot op het bot vernederd, mijn zelfrespect vermalen tussen hun stinkende lijven. Het miselijkmakende besef dat het hier niet bij zou blijven, sloop mijn hoofd binnen.

Kreunend zag ik kans om overeind te komen. Ik voelde me geradbraakt. Mijn rug en mijn billen moesten bont en blauw zijn. Ik kon nauwelijks zitten, maar dat was niets vergeleken met de schurende pijn die ik in mijn vagina voelde. Ze hadden hun smerige pikken met bruuft geweld bij me naar binnen gedreven. Hun stinkende adem had mijn gezicht gegeseld, terwijl ze het uitschreeuwen van genot en met hun grijpgrage handen ruw in mijn borsten knepen. Jouw beurt... Zet hem op...

Om me heen heerste de stilte. Ik voelde iets langs de binnenkant van mijn been lopen. Onbeheerst kotste ik mijn maag leeg. De zure brij kletste uiteen op het zand in een waaier van spetters, die vaag oplichtten in het maanlicht. Ze hadden me niet toevallig naar deze plek gesleurd. Geen mens die me hier zag of hoorde, niemand die me hier zou zoeken. Het klamme zweet brak me uit, ik rilde van de kou. Hier kon ik niet blijven. Of ik wilde of niet, ik moest terug.

Onvast zette ik een paar stappen, ik kon me nog net staande houden toen mijn benen het dreigden te begeven. Hijgend ademde ik de koele nachtlucht in. Het liefst zweefde ik weg op het lichte gevoel in mijn hoofd, weg uit deze nachtmerrie, weg van de barbaren die door niemand gestopt konden worden. Vrouwen die zich

niet vrijwillig overgaven aan hun primitieve lusten, hadden geen leven. Dat hadden ze hier sowieso niet, maar er waren gradaties in. Voor wie wilde overleven viel er iets te kiezen, en dat had ik niet gedaan.

De frisse lucht deed me goed. Ik ademde rustiger, mijn benen voelden vaster. Nooit zou ik mezelf willen verwijten dat ik had toegegeven en het contract had ondertekend. Wanhoop is een slechte raadgever en zelfs uitzichtloosheid heeft een horizon waarboven de zon ooit weer opkomt. Een uitspraak van mijn moeder die ik nooit ben vergeten.

Ik rechtte mijn rug en schuifelde, de pijn verbijtend, terug in de richting van mijn onderkomen.

1

‘Sybrandt. Gaat u zitten.’ De notaris maakt een handgebaar naar een stoel. Aan de andere kant van het ouderwetse bureau gaat hij tegenover me zitten. ‘Wilt u koffie?’

‘Graag.’

Hij pakt de telefoon. ‘Twee koffie alsjeblieft, Elly.’

Terwijl hij de telefoon terugzet, kijkt hij me aan. Om zijn mond speelt een vage, wat geheimzinnige glimlach. ‘Tja, mevrouw Jansonius. U moet het me niet kwalijk nemen, maar voor we verdergaan moet ik me ervan vergewissen dat de juiste persoon tegenover me zit. Een formaliteit. In de brief die u hebt ontvangen heb ik u verzocht om een geldig legitimatiebewijs mee te nemen.’

Ik haal mijn paspoort uit mijn handtas.

‘Alstublieft.’

Nog steeds glimlachend opent hij mijn paspoort en onderwerpt me aan een vergelijkend onderzoek.

‘Een mooie foto. Dat zie ik weleens anders in legitimaties.’

Ik glimlach maar wat terug. Laat hij alsjeblieft ter zake komen.

Of ik op korte termijn een afspraak met hem wilde maken, stond er in de brief. Het betrof de nalatenschap van mijn oom, Lodewijk Jansonius. Ik had het helaas te druk met alles wat moest worden geregeld rondom de begrafenis van oom Lodewijk. Dat is nu bijna twee weken geleden. Lydia, zijn vriendin met wie hij de laatste jaren veel lief en leed heeft gedeeld, was zo van de wereld dat ik weinig aan haar had. Daarna was er geen ruimte in de agenda van de notaris.

Achter me gaat een deur open. Een vrouw van ongeveer mijn

leeftijd komt geluidloos binnen en zet een dienblad met twee kopjes koffie, een suikerpot en een kannetje melk op het bureau.

‘Wil je hier een fotokopie van maken, Elly?’ Hij geeft haar mijn paspoort.

Even geluidloos als ze is binnengekomen verdwijnt Elly. De notaris zet een kopje voor me op het bureau. ‘Melk? Suiker?’ vraagt hij.

‘Ik drink mijn koffie zwart.’

Hij knikt en schept een overmatige hoeveelheid suiker in zijn kopje. Ik gruw. Kijkt die man nooit in de spiegel? Hebben mannen soms alleen oog voor het buikje van hun vrouw?

‘Mevrouw Jansonius...’ Hij trekt een formeel gezicht, opent de dossiermap die voor hem ligt en haalt er een katern uit. ‘Dit hier is de laatste wil van wijlen uw oom, de heer Lodewijk Jansonius. Ik zal u er straks een kopie van meegeven.’

Hij schuift de map opzij en legt het opengeslagen testament ervoor in de plaats. ‘Maar eerst wil ik de belangrijkste punten met u doornemen en waar nodig toelichten.’

‘Ik had niet verwacht dat ik erin zou staan,’ laat ik me ontvallen.

Hij kijkt me verrast aan. ‘Waarom niet, als ik vragen mag?’

‘Omdat ik aanneem dat oom Lodewijk alles wat hij bezit aan Lydia heeft nagelaten.’

‘Lydia Vertongeren bedoelt u?’ Hij bladert wat in de papieren.

‘Ja. Zij is – was – al jaren de vriendin van mijn oom.’

‘Ze heeft inderdaad een legaat en woonruimte toegewezen gekregen.’ Hij kijkt me indringend aan. ‘Maar uw oom heeft ú als zijn erfgenaam aangewezen.’

‘O,’ is alles wat ik weet uit te brengen.

‘En dat heeft een reden. Er zijn namelijk voorwaarden aan verbonden, min of meer voorwaarden, kan ik misschien beter zeggen?’

‘Min of meer voorwaarden?’

‘Ja, nogal ongebruikelijke. Voorwaarden die u naast zich neer kunt leggen zonder al te veel gevolgen voor uzelf, maar wel voor de boedel.’

Jammer dat er geen spiegel in de buurt is. Ik zou mijn stomverbaasde gezicht graag willen zien.

‘Laat ik om te beginnen alles voor u op een rijtje zetten.’ Hij legt zijn hand op het testament. ‘Ik weet inmiddels wat daarin staat. Omdat het zo curieus is, heb ik het nauwkeurig bestudeerd.’ Hij roert nog eens in zijn koffie en zet het kopje aan zijn lippen.

Ik volg automatisch zijn voorbeeld.

‘Was het u bekend dat uw oom, hoe zal ik het zeggen, er nogal warmpjes bij zat?’

‘Oom Lodewijk rijk? Hij kwam niets tekort, maar rijk? Daar heb ik nooit iets van gemerkt.’

Hij knikt kort. ‘Dan zal ik u daarover eerst bijpraten. Uw oom was eigenaar van een pand aan de Keizersgracht, waar hij ook woonde, samen met mevrouw Vertongeren.’

‘Dat is mij bekend.’

‘Sinds kort zou hij de tweede etage hebben verhuurd. Gezien het feit dat hij vermogend was, is dat wat vreemd. De huurder beweert met uw oom afspraken over de verhuur te hebben gemaakt. De verhuur staat echter niet bij de gemeente geregistreerd en er is geen huurcontract. De vrouw moet er dus meteen uit. U zult daar niet veel last van ondervinden, vermoed ik.’

Ik frons mijn wenkbrauwen en kijk naar het testament dat voor hem ligt. ‘U gaat toch niet beweren...’

‘Dat u het grachtenpand hebt geërfd, bedoelt u?’ Zijn glimlach gaat over in een brede lach. ‘Hebt u er bezwaar tegen als ik dat wel ga doen?’

‘Meent u dat? Ik... eh...’ Om te voorkomen dat ik allerlei onsaamenhangende onzin ga stamelen, pers ik mijn lippen op elkaar. Eigenaar van een pand aan de Keizersgracht? Ik ben maar een gewone studente, in een vak met weinig toekomstperspectief, behalve in het onderwijs dan, als docent geschiedenis. Ik studeer niet om er later rijk van te worden, maar omdat ik alles wat met historie te maken heeft leuk en interessant vind. Dat is tenminste mijn verweer tegen Florian, mijn vriend. Die studeert economische we-

tenschappen, in alle opzichten gericht op een financieel rooskleurige toekomst.

‘Ik begrijp dat u het even moet verwerken. Het is ook niet niks, en er zitten nogal wat consequenties aan vast als u deze erfenis aanvaardt.’

‘Hoe bedoelt u?’

‘U zult allereerst moeten aangeven hoe u die wilt aanvaarden, tenzij u hem verwerpt natuurlijk. Ik kan u alleen maar adviseren om dat niet te doen. Vervolgens hebt u de keuze uit beneficiaire aanvaarding of zuivere aanvaarding.’

Het duizelt me. Een erfenis, keuzes maken tussen dingen die me niets zeggen. Ik schuif ongemakkelijk heen en weer op mijn stoel. ‘Wilt u alstublieft uitleggen wat u bedoelt?’

‘Natuurlijk. In het kort komt het erop neer dat u, als u de erfenis zuiver aanvaardt, ook aansprakelijk bent voor de eventuele schulden. De lasten kunnen onverhoopt groter blijken dan de baten. Ik verwacht dat bij deze boedel beslist niet. Er rust namelijk geen hypotheek meer op het pand en er staat een aanzienlijke som aan spaargeld en beleggingen op naam van uw oom. Om u toch te beschermen tegen lijken die onverwachts uit de kast komen, kunt u voor de zekerheid beneficiair aanvaarden.’

‘En dat betekent?’

‘Dat als er onverwachts schuldeisers opduiken en de boedel onvoldoende waarde vertegenwoordigt om de schulden te voldoen, u het recht hebt om alsnog van de erfenis af te zien.’

‘En dan ben ik niemand iets schuldig?’

‘Precies. Nogmaals, de kans dat zoiets gebeurt is minimaal.’

‘Het klinkt allemaal te mooi om waar te zijn,’ zeg ik overdonderd. ‘En Lydia dan? En welke voorwaarden staan er in het testament?’

‘Eerst de voorwaarden. Daar was uw oom heel duidelijk over. Het is zijn ultieme wens dat het pand aan de Keizersgracht ongedeeld familiebezit blijft. U mag het dus niet verkopen en u wordt verondersteld het aan het einde van uw leven door te geven aan een van uw nazaten, onder dezelfde voorwaarden.’

‘En als ik geen kinderen krijg?’

‘Dan moet het pand worden ondergebracht in een beheerstichting, die er een publieke bestemming voor moet zoeken, een museum bijvoorbeeld.’

‘Het krijgen van kinderen is dus zo’n min of meer voorwaarde?’ zeg ik verbluft.

Hij kijkt me over zijn bril aan en knikt. ‘Voor u persoonlijk maakt het dus niets uit. Het is ook de wens van uw oom dat u het pand zelf betreft. Hij heeft Lydia Vertongeren de vertrekken boven toegewezen. Ze mag daar blijven wonen zolang ze leeft. Daarnaast hebt u weer de volledige beschikking over die vertrekken.’

‘Dat zijn dus de kamers waar nu een huurder in zit?’

‘Precies. Mevrouw Vertongeren heeft al aangegeven daarheen te willen verhuizen.’

‘Zodat ik op de eerste verdieping kan intrekken? En als ik daar niet wil wonen?’

‘U zou wel gek zijn,’ laat hij zich ontvallen. ‘Het is echter zo’n min of meer voorwaarde. In dat geval moeten de vertrekken leeg blijven staan. U mag ze namelijk verkopen noch verhuren. Als u zich niet aan de voorwaarden houdt, dan vervalt het pand aan een onmiddellijk op te richten stichting.’

‘Ongelooflijk allemaal. Staat er ook in het testament waarom oom Lodewijk al die voorwaarden stelt?’

‘Hij is daar duidelijk over, ja. In Amsterdam zijn maar enkele grachtenpanden die vanaf de zeventiende eeuw ononderbroken aan één familie hebben toebehoord. Het pand van de familie Six is het meest bekende. Ik ben daar weleens binnen geweest. Net als in het pand van uw oom hangen overal portretten van vorige bewoners. Het beroemdste is een portret van de eerste eigenaar, Jan Six, geschilderd door Rembrandt.’

Van zijn gezicht lees ik af dat hij het behoorlijk interessant vindt om dat te vertellen.

‘Een Rembrandt zult u in het huis van mijn oom niet vinden, vermoed ik.’

‘Ik zou toch maar eens goed naar de signatuur op al die oude schilderijen kijken,’ raadt hij aan. ‘U weet nooit wat dat voor verrassingen oplevert.’

‘Ik heb er niet veel verstand van, maar ik zal het doen.’

‘Heel goed. Denkt u er verder alstublieft goed over na wat u wilt. Bedenk dat u sinds het overlijden van uw vader de enige nog in leven zijnde Jansonius bent.’

‘Moet ik geen erfbelasting betalen over dat pand?’

‘Successierechten, ja. Daar heeft uw oom aan gedacht. Als die betaald zijn, blijft er nog een bedrag over met zeven nullen. Onderhoud, gemeentelijke belastingen, noemt u maar op, kunnen tot in lengte van jaren probleemloos worden betaald. Ik raad u overigens wel aan om een financieel adviseur in de arm te nemen.’

Hij realiseert zich niet dat ik vanwege al die miljoenen naar adem zit te happen, want hij staat op ten teken dat hij het gesprek als beëindigd beschouwt en slaat het testament dicht. Ik volg zijn voorbeeld en schud zijn uitgestoken hand.

‘Tot spoedig, mevrouw Jansonius. Ik ga ervan uit dat u binnenkort wat handtekeningen komt zetten. We kunnen dan ook verder praten over een adviseur.’

Wanneer ik even later het kantoor verlaat, ziet de kade met zijn traag rijdende verkeer, de auto’s die naar een parkeerplekje zoeken en de erlangs ratelende tram er nog precies zo uit als voordat ik het notariskantoor binnenging. Mijn fiets staat ook nog steeds met twee sloten vast aan een lantaarnpaal, waar een hondje net zijn poot tegen optilt. Zijn baas kijkt ongeïnteresseerd de andere kant op. Normaal gesproken zou ik hem ongezouten hebben gezegd wat ik ervan denk. Nu laat ik het gaan. Blijkbaar is er iets veranderd, niet met de wereld, maar met mij. Ik krijg een onwerkelijk gevoel als ik nog een keer naar het notariskantoor kijk, en ik weet niet zeker of ik nou ‘Dankjewel, oom Lodewijk’ of ‘Je wordt bedankt hoor, oom Lodewijk’ moet zeggen.

Terwijl ik de sloten losmaak, vraag ik me af wie ik als eerste van

mijn aangewaarde fortuin op de hoogte zal stellen. Mijn moeder of Florian?

Ik ken Florian bijna een halfjaar, wat mij betreft te kort om bij hem in te trekken, ook al dringt hij er nog zo op aan. Mocht het niet gaan, dan kan ik zo weer terug verkassen naar mijn kamer in het appartement van mijn moeder. Ik ben vijftwintig, en dus wil ik weleens weg uit het ouderlijk huis, toch? Iets te simpel geredeneerd van hem. Wonen bij mijn moeder is niet in alle opzichten ideaal, maar een straf is het ook niet. Ze is wat te zorgzaam, TE met twee hoofdletters, en soms te betuttelend. Daar staan wel veel praktische en financiële voordelen tegenover. Van kostgeld of meebetalen aan de boodschappen wil ze bijvoorbeeld niets weten.

Ik betrap mezelf erop dat er een glimlach om mijn mond speelt wanneer ik wegfiets. Financiële voordelen... Waar heb ik het nog over? Ik moet eerder denken in termen van financiële adviseurs en soortgelijke types. Mijn moeder zal vooral schrikken en een dierentuin vol beren op me af zien komen, hongerige veelvraten die me met fortuin en al willen verslinden. Eerst maar eens met Florian praten, besluit ik. Hij zit thuis een presentatie voor te bereiden en wil liever niet gestoord worden. Tenzij mijn notarisbezoek me onverwachts rijk zou maken natuurlijk, heeft hij er met een grijns aan toegevoegd.

Voor de tweede keer druk ik op de bovenste bel naast drie provisorisch opgehangen naambordjes. De hoofdbewoner van het huis, tevens verhuurder, heeft een eigen ingang links van me. De deur voor me geeft toegang tot het appartement van Florian en de twee kamers erboven, eveneens verhuurd aan studenten. Appartement is een wat groot woord voor twee kamertjes, een keukentje en een toilet annex doucheruimte. Kom bij Florian echter niet aan met de suggestie dat hij op kamers zou wonen. Hij heeft 'zelfstandige woonruimte'. Zelfstandig misschien, maar waar vind ik die ruimte, plaag ik hem altijd als hij over samenwonen begint.

Pas na de derde keer bellen gaat de deur open. Boven aan de trap verschijnt het gezicht van Florian.

'Sorry dat ik je stoort,' roep ik. 'Het is echt heel belangrijk.'

'Dat mag ook wel,' bromt hij als ik boven ben en hem vluchtig op zijn ongeschoren wang kus. 'Ik begon net een beetje op stoom te raken.'

'Wordt een half dagje uitstel fataal?'

'Een halve dag? Hallo, Marrit, waar gaat dit over?'

'Je wilt toch dat ik bij je intrek?'

Hij trekt zijn wenkbrauwen op. Op slag wordt zijn blik vrolijker. Zijn mondhoeken gaan zelfs omhoog.

Als Florian zich op zijn studie stort, ziet hij kans om zich zo af te sluiten, dat je zo ongeveer een muur moet afbreken om hem te bereiken. Aan de ene kant lastig, aan de andere kant ook iets waar ik jaloers op ben. Mij kost het vaak de grootste moeite om me op mijn studie te concentreren.

Hij slaat zijn armen om me heen en trekt me tegen zich aan. ‘Super! Zullen we het gaan vieren, ergens lekker gaan lunchen?’

‘Eh... Ik kwam je eigenlijk vertellen dat ik definitief niet bij je intrek.’

Hij zet een stap achteruit. Zijn gezicht betreft weer. ‘Dat meen je niet. Ach, trut...’

De pretlichtjes in mijn ogen hebben me verraden.

‘Maar dat jij bij mij mag komen wonen, als je wilt,’ voeg ik eraan toe.

‘Hoe bedoel je? Bij jou en je moeder? Omdat we dan goedkoper uit zijn soms? Nee toch, hè?’

‘Ik heb sinds vandaag ook zelfstandige woonruimte. Kijk.’ Ik diep de sleutels op die ik al een tijdje geleden van Lydia heb gekregen om de brievenbus te kunnen legen en de planten te verzorgen. Ze logeert nu bij haar zus om alles te verwerken. Florian is nog nooit in het huis van oom Lodewijk geweest. Het gezicht dat hij daar zal trekken, geeft me zoveel voorpret, dat ik moeite heb het spelletje te blijven spelen en niet te veel ineens los te laten.

‘Waarom heb je niet verteld dat je daarmee bezig was?’ klinkt het verbaasd.

‘Omdat ik er niet op rekende dat het door zou gaan,’ verzin ik. ‘En als het toch zou lukken, wilde ik je verrassen.’

‘Is het iets bijzonders? Waar is het?’

Ik glimlach geheimzinnig. ‘Kom nou maar mee, als je je tenminste los kunt rukken uit je grafiekjes en statistiekjes.’

Twintig minuten later zetten we onze fietsen op slot tegen de gevel van ‘mijn’ grachtenpand. Ik volg Florians blik, die langs de gevel omhooglijdt naar de balk met een katrol en een grote haak eronder.

‘Tjonge, een huis met authentieke details. Hoe heb je het voor elkaar gekregen om hier een kamer te versieren?’

‘Je denkt toch niet dat ik met jou in één kamer wil wonen, hè?’

‘Even serieus, Marrit. Heb je hier twee kamers kunnen huren? Ik ben jaloers. Heb je dat soms via de faculteit geregeld, met een historicus als kruiwagen?’

‘Kom nou maar mee naar binnen. Hoe ik hieraan ben gekomen hoor je straks wel. Ik ben zo benieuwd hoe je het vindt.’

Ik open de voordeur met het getraliede ruitje en laat Florian voor me naar binnen gaan. Toen ik zelf de eerste keer de hal binnenkwam – ik was toen acht jaar – raakte ik diep onder de indruk van de glanzende, marmeren vloertegels met tapijten erop en alle portretten van voorouders aan de wanden.

‘Tjonge,’ zegt Florian weer. ‘Chic, maar niet meer van deze tijd.’

‘Je zult hier wel elke dag doorheen moeten. Gaat dat lukken, denk je?’

‘Je kamers zijn vast moderner en lichter.’ Hij wijst op de rondlopende trap rechts achter in de hal. ‘Moeten we daar naar boven?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Fout. Die gaat naar de tweede verdieping. Wij moeten daarlangs.’ Ik knik naar een brede houten trap met gebeeldhouwde leuningen, die uitkomt op een kleine overloop. ‘Als je hier beneden rechtdoor loopt, dan kom je in de tuin, langs de vroegere keuken en de kamers van de bedienden,’ wijs ik. ‘De tuin is best groot hoor, en je hebt de hele middag zon.’

‘De tuin? Wat een luxe. Mag je daar gebruik van maken?’

‘Wat dacht jij dan? Alleen een paar kamers zijn wat benauwd, vind je niet?’

Hij weet niet goed wat hij aan me heeft, stel ik geamuseerd vast. Dat wordt leuk straks.

Ik open de deur naar het hoofdgedeelte van het huis en ga naar binnen. ‘Ik zal je rondleiden in mijn vertrekken,’ zeg ik overdreven plechtig. ‘Maar beloof me eerst dat je niets zult zeggen en niets zult vragen tot je alles hebt gezien.’

‘Je zit me te fokken, hè? En ik heb totaal niet door hoe,’ zegt hij hoofdschuddend. ‘Oké, beloofd, tot de bezichtiging voorbij is.’

‘In de zeventiende eeuw waren grachtenpanden vaak statussymbolen, waarmee je je gasten kon imponeren,’ zeg ik op toeristengidstoontje. Ik grijns naar Florian. ‘Na de hal met schilderijen en die bewerkte trapleuning, liepen gasten door deze gang en kwamen dan hier.’ Ik open de deur naar een ruime, lichte kamer met

uitzicht op de gracht. De wanden zijn bespannen met een lichtgroene stof, de deuren in een iets donkerder kleur groen geschilderd.

Florian is het helemaal kwijt. ‘Dit kun je niet gehoord hebben. Dit is een of ander studieproject van je. Klopt, hè? Kom op, Marrit. Niet zo geheimzinnig. Hoe zit het?’

‘Je zou pas vragen stellen als je alles had gezien. Zullen we dan nu naar onze slaapkamer gaan? Die ligt niet aan de grachtkant, maar aan de tuin. Dan worden we niet vroeg wakker van het verkeer,’ zeg ik met een uitgestreken gezicht.

‘Onze slaapkamer? O ja. Deze kamer is niet groot genoeg voor jou. Je hebt er meer. Was ik alweer vergeten.’

Het klinkt spottend. Hij heeft besloten het spelletje mee te spelen.

‘Wacht eens! Je mag hier gaan wonen als antikraakwacht, dat is het. Toch?’

‘Wat hadden we nou afgesproken? Ik stop ermee, hoor.’

‘Oké, best. Ik hou mijn mond wel.’

Een onmogelijke opgave. Hij barst van de nieuwsgierigheid, maar ik laat hem lekker raden. Dit is veel te leuk. Pas als we ergens gaan lunchen, vertel ik hem hoe het werkelijk zit.

Nadat ik hem een tweede kamer met uitzicht op de gracht en twee kleinere kamers aan de tuinkant heb laten zien, weet hij zeker dat dit niet zijn toekomstige woonruimte gaat worden.

‘Was het nou echt nodig om me voor deze rondleiding uit mijn studie te halen?’ vraagt hij met een begin van irritatie.

‘Wil je hier nou wonen of niet?’

‘Best wel, maar dit is niet voor ons weggelegd. Je grap heeft nu lang genoeg geduurd, Marrit.’

‘Ik ga hier wonen, hoor. Dit is straks allemaal van mij. Nu eigenlijk al.’

‘Niet leuk! Zullen we gaan?’ Hij dreigt boos te worden.

‘Mij best. Maar ik zit je echt niet te fokken. Ik ga hier wonen, en jij mag bij me intrekken, als je wilt.’

Op zijn gezicht verschijnen sporen van twijfel. Ik heb de luchtige gidsentoon ingeruild voor een serieuze variant, en dat zet hem aan het denken.

‘Had ik dan toch gelijk dat je hier antikraakwacht wordt?’

‘Nee. Het zit heel anders in elkaar. Had je me geen lunch beloofd om te vieren dat je bij me intrekt? Dan vertel ik je alles.’

Een uur later, aan een tafeltje in een hip restaurant in een van de Negen Straatjes, heb ik Florian helemaal bijgepraat. Tot zijn verbijstering bestelde ik een fles champagne die de draagkracht van een student ver te boven gaat. Hij keek me aan of hij me acuut onder curatele wilde stellen. Mijn verzekering dat ik hem zelf zou betalen voorkwam dat hij protesteerde.

‘Je gaat die erfenis dus aanvaarden en in dat huis wonen.’

Het is een constatering, geen vraag. Hij kijkt me aan met iets van ontzag, lijkt het.

‘Ik zit nu dus te lunchen met een miljonair. Daar moet ik even aan wennen.’ Hij steekt zijn hand uit om de champagnefles uit de ijsemmer naast ons tafeltje te pakken. De kelner is hem voor. Met één hand op zijn rug schenkt hij onze glazen weer vol.

‘Op je aangewaarde rijkdom dan maar,’ zegt Florian, terwijl hij zijn glas heft.

‘Dan maar? Ben je niet blij voor me?’

‘Natuurlijk. Ik moet het alleen even verwerken.’

‘Wat denk je van mij? Dit is zo onwerkelijk. Ik moet een financieel adviseur in de arm nemen, zei de notaris. Nu dacht ik... Jij studeert in die richting en...’

‘Ah, nu snap ik het,’ reageert hij meteen lachend. ‘Je wilt me in dienst nemen. Overdag mag ik je kapitaal beheren, ’s nachts mag ik ervoor zorgen dat je fraaie lijf niets tekortkomt. Een mannetje voor dag en nacht. En ik hoef niet eens te solliciteren.’

‘Nee... Ach... Doe nou even serieus. Ik heb iemand nodig die me een beetje kan steunen, snap je? Jij weet in elk geval meer van dit soort dingen dan ik. Aan mijn moeder heb ik niets. Ik weet ge-

woon niet wat ik allemaal moet doen, en ik wil het niet verpesten. Dat heeft oom Lodewijk niet verdiend.’

‘Ken je alle voorwaarden al die hij in het testament heeft gesteld?’

Ik haal mijn schouders op. ‘De notaris zei alleen dat ik het pand niet mag verkopen en moet doorgeven aan mijn erfgenamen. Als ik geen kinderen krijg, vervalt het aan een stichting.’

‘En de boedel, meubels, schilderijen... Mag je die wel verkopen? Sommige zouden weleens veel waard kunnen zijn. Ik kan me niet voorstellen dat je wilt slapen in een kamer waar vanaf de muur een verre voorouder je aanmoedigt bij je wilde pogingen om een erfgenaam te verwekken.’ Zijn grijns is nu wel heel erg breed.

‘Wie zegt dat ik dat wil? En nee, ik weet niet of ik iets mag verkopen.’

‘Eh... Heeft de notaris ook nog verteld wat er overblijft als alle successierechten zijn betaald?’

‘Niet schrikken! Een getal met zeven nullen!’

‘Wat?’ Zijn ogen rollen bijna uit zijn hoofd. ‘Meer dan tien miljoen dus.’

Hij neemt me een tijdje stil op, alsof ik een curiositeit ben.

‘Mensen die opeens een vermogen krijgen, of een loterij winnen, veranderen,’ zegt hij bedachtzaam. ‘Ze gaan een ander leven leiden, anders tegen dingen en mensen aankijken, andere keuzes maken. Van het ene op het andere moment hoeven ze niets meer. Geen lastige studie, geen zware baan, noem maar op. Heb jij je dat al gerealiseerd? De rest van je leven kun je onbezorgd flierefluiten. Zoveel geld krijg je toch nooit op.’

Zijn stem klinkt opeens heel ernstig.

‘Neem nog een slok, Florian.’ Ik hef mijn glas naar hem op. ‘Daar word je weer vrolijk van. En om je gerust te stellen: ik maak gewoon mijn studie af en kijk of ik daarna een leuke baan kan vinden. Ik heb het wat makkelijker dan anderen, ja, maar verder verander ik niet.’

‘Je bestelt alleen wat vaker een fles champagne van honderdtwin-

tig euro,' zegt hij droog. 'En waarom zou je de tram nemen als een taxi wel zo makkelijk is? En onze backpackreis kan zonder problemen een vijfsterrenvakantie worden, naar een of ander exotisch oord.'

'Klinkt goed. Heb je daar bezwaar tegen?' vraag ik verwonderd.

'Nee. Ja. Hoe zal ik het zeggen? Ik wil graag iets voor mezelf opbouwen, terwijl jij...'

'Ik ben heus niet van plan om je ergens mee in de weg te zitten, hoor. Doe alsjeblieft wat je van plan was, dat doe ik ook.' Ik leg mijn hand op de zijne. 'Alsjeblieft, Florian. Doe nou niet zo moeilijk. Tussen ons verandert er niets. Je kunt alleen voortaan veel ruimer en goedkoper wonen dan nu. Ben je daar niet blij mee?'

'Misschien. Ik wil er toch over nadenken. Goed?'

'Best hoor.' Het lukt me niet om mijn teleurstelling te verbergen.

's Avonds vat ik de moed om mijn moeder op de hoogte te brengen. Terwijl ik vertel over mijn bezoek aan de notaris, zie ik op haar gezicht verbazing en ongeloof overgaan in afkeuring.

'Zoveel geld voor één persoon in een wereld vol armoede,' briest ze. 'Waaraan heb je dat verdiend?'

Typisch mijn moeder. Ze denkt eerst aan anderen en sluit daarna zelf als laatste aan in de rij. Ik heb dat maar een klein beetje van haar meegekregen, naast een realistische en praktische kijk op de wereld die ik van mijn vader heb geërfd.

'Moet ik dat dan ergens aan verdienen? Ik heb gewoon het geluk de enige nog levende Jansonius te zijn en daarom de erfgenaam van oom Lodewijk.'

'Gewoon, gewoon... Wat moet je met zoveel geld? Dat krijg je in één leven niet eens op.'

'Nou, moet jij eens zien. En wees maar niet bang dat ik jouw goede doelen vergeet.'

Mijn moeder stort maandelijks bedragen op rekeningen van organisaties als Artsen zonder Grenzen, het Rode Kruis en de Hartstichting. Als ik zeg dat het wel wat minder kan en dat ze best wat

meer aan zichzelf mag besteden, komt me dat steevast op het verwijt te staan dat ik egoïstisch ben.

‘Als je dat maar wel doet,’ sputtert ze. ‘Dan kan ik er nog een beetje vrede mee hebben.’